

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1606) Zespół Placówek Kultury w Wąsoszu przedstawia Politykę Ochrony Małoletnich, mającą na celu zapewnienie bezpieczeństwa, dobrostanu oraz pełnego rozwoju małoletnich.

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH

Cel Polityki

Celem niniejszej polityki jest stworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska dla wszystkich małoletnich, poprzez wprowadzenie zasad i procedur chroniących ich przed wszelkimi formami przemocy, zaniedbania oraz nadużyć.

§ 1

Definicje

- 1) Instytucja – podmiot w którym prowadzona jest działalność kulturalna, rozumiana jako tworzenie i upowszechnianie kultury, wprowadzający przedmiotową Politykę Ochrony Małoletnich, tj. Zespół Placówek Kultury w Wąsoszu.
- 2) Polityka – niniejsza Polityka Ochrony Małoletnich,
- 3) Małoletni - to każdy uczestnik/uczestniczka do ukończenia 18. Roku życia korzystający z oferty Instytucji,
- 4) Krzywdzenie Małoletniego – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę Małoletniego a lub zagrożenie dobra Małoletniego, w tym jego zaniedbanie,
- 5) Dyrektor – osoba lub osoby, które są uprawnione w Instytucji do podejmowania decyzji,
- 6) Koordynator ds. ochrony małoletnich – osoba odpowiedzialna za przyjmowanie i monitorowanie zgłoszeń dot. naruszeń Polityki w Instytucji, a także reagowanie na sygnały jej naruszenia.

§ 2

Zasady Ogólne

1. Naczelną zasadą, którą zobowiązuje się przestrzegać w ramach Instytucji jest dbałość o dobro Małoletnich i działanie w jego najlepszym interesie.
2. Małoletni traktowani są z szacunkiem, z uwzględnieniem ich potrzeb i z poszanowaniem godności.
3. Nie jest dopuszczalne względem Małoletnich podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych, w jakiegokolwiek formie, określonych w niniejszej procedurze.
4. Zasady określone w niniejszej procedurze obowiązują wszystkich pracowników Instytucji: szatniarzy, bileterów, zaproszonych na spotkania autorów, wykonawców projektów kulturalnych oraz pracowników obsługi.
5. Niniejszy dokument udostępnia się rodzicom/opiekunom prawnym oraz pracownikom na stronie internetowej Instytucji: <https://zpk.wasosz.gmina.pl/>

§ 3

Ogólne zasady zachowania

1. Osoby wymienione w § 1 ust. 4 obowiązane są do utrzymania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowo rozważenia, czy dana reakcja, komunikat, bądź działanie wobec Małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Osoby wymienione w § 1 ust. 4 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji twojego zachowania.

§ 4

Zasady komunikacji z Małoletnimi

Zasady komunikacji z Małoletnimi:

- 1) Należy dostosować odpowiedzi do wieku Małoletniego oraz konkretnej sytuacji,
- 2) Nie wolno zawstyżać, upokarzać, lekceważyć i obrażać Małoletniego,
- 3) Nie można podnosić głosu na Małoletniego, chyba że istnieje zagrożenie dla jego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych Małoletnich,

§ 5

Zachowania niedozwolone wobec Małoletnich

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących Małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
2. Niedozwolone zachowania obejmują używanie wulgaryzmów, gestów oraz żartów, a także wypowiedianie uwag, które odnoszą się do aktywności lub atrakcyjności seksualnej lub mogą być tak odebrane.
3. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Niedozwolone jest utrwalanie wizerunku Małoletnich do celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków Małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalenie wizerunku na potrzeby kina, jednakże wyłącznie na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
5. Niedozwolone jest proponowanie Małoletnim alkoholu, wyrobów nikotynowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności Małoletnich.
6. Niedozwolone jest nawiązywanie z Małoletnimi jakichkolwiek relacji uczuciowych, w tym seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także komentarze o podtekście erotycznym, żarty, gesty oraz udostępnianie Małoletnim treści erotycznych lub pornograficznych.

§ 6

Zachowanie niedopuszczalne w sieci Internet i poza godzinami pracy

1. Niedozwolone jest nawiązywanie kontaktów z Małoletnimi korzystającymi z oferty Instytucji poprzez przyjmowanie lub wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

2. Niedozwolone jest utrzymywanie kontaktów z Małoletnimi korzystającymi z Instytucji za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą kontaktu z Małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e – mail, telefon służbowy). Z kanałów tych nie należy korzystać poza godzinami pracy.

§ 7

Odpowiedzialność karna

Naruszenie zasad wymienionych w niniejszej procedurze, w szczególności określonych w § 5 ust. 1 jest podstawą odpowiedzialności karnej.

§ 8

Definicja Krzywdzenia Małoletnich

1. Według definicji prezentowanej przez Światową Organizację Zdrowia, krzywdzeniem Małoletnich jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody Małoletnich i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy Krzywdzenia Małoletnich:
 - 1) Przemoc psychiczna,
 - 2) Przemoc fizyczna,
 - 3) Zaniedbywanie,
 - 4) Wykorzystywania seksualne Małoletniego.

§ 9

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości na szkodę małoletniego

1. Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:
 - 1) Art. 197. [Zgwałcenie i wymuszanie czynności seksualnej],
 - 2) Art. 198. [Seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności],
 - 3) Art. 199. [Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia],
 - 4) Art. 200. [Seksualne wykorzystanie małoletniego],
 - 5) Art. 200a. [Elektroniczna korupcja seksualna małoletniego],
 - 6) Art. 200b. [Propagowanie pedofilii],
 - 7) Art. 202. [Publiczne prezentowanie treści pornograficznych],
 - 8) Art. 203. [Zmuszanie do uprawiania prostytucji],
 - 9) Art. 204. § 3 [Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo].
2. Zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

§ 10

Ważne sygnały

Pracownicy zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu Małoletnich sygnałów świadczących o ich Krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 9. Uwagę pracownika powinny zwrócić w szczególności następujące symptomy:

- 1) Ślady ugryzień lub siniaki,
- 2) Oparzenia,
- 3) Złamane kości,
- 4) Zdrapania,
- 5) Nieleczone urazy,
- 6) Obawa przed opiekunem,
- 7) Niechęć przed powrotem do domu.

§ 11

Procedury postępowania i podejmowania interwencji

1. W przypadku uzyskania informacji o Krzywdzeniu Małoletniego lub podejrzeniu Krzywdzenia Małoletniego, pracownik ma obowiązek:
 - 1) w przypadku gdy wystąpiło poważne uszkodzenie ciała wezwać stosowne służby ratunkowe,
 - 2) poinformować o zdarzeniu lub podejrzeniach co do Krzywdzenia Małoletniego Dyrektora Instytucji oraz Koordynatora ds. ochrony małoletnich,
 - 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia Krzywdzenia Małoletniego.
2. Powiadamiając Dyrektora o Krzywdzeniu Małoletniego pracownik:
 - 1) przedstawia formy i okoliczności Krzywdzenia Małoletniego, które zaobserwował lub których wystąpienie podejrzewa,
 - 2) informuje o zachowaniach które wskazują na doświadczenie Krzywdzenia Małoletniego.
3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec Małoletniego Dyrektor samodzielnie lub za pośrednictwem Koordynatora ds. ochrony małoletnich jest obowiązany zawiadomić policję lub prokuraturę, tym samym realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022, poz. 1375 ze zm.) według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Polityki.
4. Dyrektor winien podjąć stosowne działania aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, do czasu przybycia stosownych służb, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.
5. W przypadku zagrożenia dobra Małoletniego Dyrektor samodzielnie lub za pośrednictwem Koordynatora ds. ochrony małoletnich ma możliwość zgłoszenia zdarzenia do sądu opiekuńczego, a także do właściwego miejscowo Ośrodka Pomocy Społecznej.
6. W przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, Dyrektor samodzielnie lub za pośrednictwem Koordynatora ds. ochrony małoletnich może wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”
7. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” – Procedura wszczęcia Niebieskiej Karty odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Rady

Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023 poz. 1870)

8. Każdorazowo z opisu sytuacji sporządza się Kartę Interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 2 do Polityki. Kartę tę należy przechowywać zgodnie z zasadami poufności.

§ 12

Plan wsparcia małoletniego

1. W razie ujawnienia Krzywdzenia Małoletniego Dyrektor winien powołać zespół w celu opracowania planu wsparcia Małoletniego.
2. Wsparcie obejmuje przede wszystkim współpracę z instytucjami pomocowymi, Policją, Prokuraturą, jak również objęcie Małoletniego pomocą psychologiczną w placówce.

§ 13

Standardy zatrudnienia

1. Przed zatrudnieniem osoby lub dopuszczeniem jej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, Dyrektor Instytucji musi sprawdzić, czy osoba ta figuruje w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, wobec których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej 15 lat wydała postanowienie o wpisie.
2. Przed zatrudnieniem osoby lub dopuszczeniem jej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, Dyrektor Instytucji uzyskuje od kandydata/kandydatki informacje z Krajowej Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomani lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione w przepisach prawa obcego.
3. Przez działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związanych z organizacją wypoczynku małoletnich, wykonywanie czynności związanych z edukacją i wychowaniem, organizacją wolnego czasu małoletnich lub opieką nad nimi.
3. Od kandydata/ kandydatki - osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie - Dyrektor pobiera również zaświadczenie o państwie lub państwach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
4. Jeżeli prawa państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym Państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w Rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie przeciwdziałaniu narkomani, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją

wypoczynkiem, leczeniem świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym uprawianiem sportu lub realizacją zainteresowań przez małoletnich lub opieką nad nimi.

5. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Oświadczenie zastępuje pouczenie organu odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

§ 14

Koordinator ds. Standardów Ochrony Małoletnich

1. Dyrektor Instytucji odpowiada za szkolenie pracowników w zakresie standardów ochrony Małoletnich.
2. Dyrektor Instytucji celem realizacji zadania określonego w ust. 1 powołuje w formie zarządzenia Koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich, zgodnie ze wzorem określonym w Załączniku Nr 3 niniejszej procedury.
3. Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich jest odpowiedzialny również za:
 - 1) Monitorowanie realizacji i przestrzegania Polityki,
 - 2) Reagowanie na sygnały naruszenia Polityki,
 - 3) Przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i udzielenie mu wsparcia,
 - 4) Sporządzanie Karty Interwencji,
 - 5) Prowadzenie Księgi zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego i proponowanych zmian do Polityki,
 - 6) Dokonywanie przeglądu i aktualizacji Bezpieczeństwa Ochrony Małoletnich.
4. Kwalifikacje osoby powołanej na stanowisko Koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich:
 - 1) Musi mieć posiadać doświadczenie w pracy z dziećmi, zdobyte w Instytucjach, oświaty, zdrowia lub pomocy społecznej,
 - 2) Powinna posiadać wiedzę potrzebną do prowadzenia szkoleń pracowników, obejmującą:
 - a) Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - b) Procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
 - c) Odpowiedzialność prawna pracowników,
 - d) Stosowanie „Niebieskiej Karty”.
5. Szkolenia odbywają się raz w roku, w terminie wskazanym przez Dyrektora.
6. Obowiązki Koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich:
 - 1) Zapoznaje pracowników z standardami ochrony Małoletnich,
 - 2) Odbiera od każdego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się z tymi standardami według wzoru stanowiącego Załącznik nr 4 do Polityki,
7. Nowo zatrudnieni pracownicy są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie składają oświadczenie.
8. Osoba odpowiedzialna bierze udział w rekrutacji, oceniając przygotowanie kandydata do pracy z Małoletnimi.
9. Zgłaszanie zdarzeń osoba odpowiedzialna przyjmuje zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających Małoletnim i udziela im wsparcia.

§ 15

Wymogi zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnimi

1. Małoletni powinni traktować się nawzajem z szacunkiem, uwzględniając godność i potrzeby innych.
2. W kontaktach z innymi należy:
 - 1) Odpowiadać odpowiednio do wieku i sytuacji,
 - 2) Nie zawstydzać, upokarzać, lekceważyć ani obrażać innych,
 - 3) Unikać podnoszenia głosu bez potrzeby.

§ 16

Zachowania niedozwolone wobec Małoletnich

1. Nie wolno ujawniać danych wrażliwych dotyczących Małoletnich, takich jak pochodzenie rasowe, poglądy polityczne, przekonania religijne, dane genetyczne, biometryczne, zdrowotne czy dotyczące seksualności, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L z 2016 r. NR 119, poz. 1).
2. Zakazane są:
 - 1) Wulgaryzmy, nieodpowiednie gesty i żarty, oraz uwagi nawiązujące do aktywności seksualnej,
 - 2) Wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
 - 3) Utrwalanie wizerunku Małoletniego (filmowanie, nagrywanie, fotografowanie),
 - 4) Proponowanie alkoholu, wyrobów tytoniowych czy nielegalnych substancji.

§ 17

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych

1. Zasady te chronią Małoletnich przed szkodliwymi treściami i zagrożeniami w sieci.
2. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych obejmuje:
 - 1) Nie podawanie danych osobowych, takich jak: imię i nazwisko, numer telefonu, czy adres,
 - 2) Nierozpowszechnianie swojego wizerunku bez ograniczeń,
 - 3) Informowanie rodziców lub pracowników Instytucji o niepokojących treściach w sieci,
 - 4) Informowanie o propozycjach spotkań od internetowych znajomych,
 - 5) Nie atakowanie nikogo w sieci, unikanie agresji i gróźb,
 - 6) Ograniczanie czasu korzystania z urządzeń elektronicznych,
 - 7) Zachowanie równowagi między kontaktami online a bezpośrednimi.

§ 18

Dostęp do Internetu

1. Infrastruktura sieciowa Instytucji umożliwia dostęp do Internetu wyłącznie pracownikom i Dyrektorowi.
2. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo w sieci w Instytucji jest Dyrektor.
3. Do obowiązków Dyrektora należy:
 - 1) Zabezpieczenie sieci Internetowej hasłami i programem antywirusowym,
 - 2) Na terenie Instytucji Małoletni nie mają dostępu do Internetu. Sieć zablokowana jest hasłami.

§ 19

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich

1. Standardy ochrony Małoletnich w Instytucji są przeglądane corocznie lub w przypadku podejrzenia Krzywdzenia Małoletnich, a także po nowelizacji odpowiednich aktów prawnych.
2. Przegląd polega na sprawdzeniu zgodności standardów z obowiązującymi przepisami.
3. Przeglądu dokonuje Dyrektor, osoba upoważniona lub podmiot prowadzący obsługę prawną.
4. W przypadku zaistnienia takiej potrzeby, dokonywana będzie aktualizacja standardów.

§ 20

Księga zdarzeń

1. Każdy incydent zagrażający dobru Małoletniego jest odnotowywany w księdze zdarzeń zagrażających Małoletnim.
2. Księdze zdarzeń nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami.
3. Każdy wpis do księgi uruchamia procedurę przeglądu i aktualizacji standardów ochrony Małoletnich, Wzór księgi zdarzeń stanowi Załącznik nr 5 do Polityki.

§21

1. Wszelkie zmiany Polityki wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Polityka wchodzi w życie z dniem 12 VIII 2024 r.

Dyrektor Zespołu Placówek Kultury w Wąsoszu

Dawid Bodera